

КАКО ДО ПЕНЗИЈЕ ПО НОВОМ ЗАКОНУ

ВОДИЧ ДО

СПЕЦИЈАЛАН
ДОДАТАК

НОВОСТИ

21. јул 2014

ПЕНЗИЈЕ

**ПРОПИСИ КАО
У ЕВРОПИ**

Дуже живе,
дуже и раде

**КАЗНЕНИ
ПОЕНИ**

Шта доносе и како
се обрачунавају

**БЕСПЛАТАН
СТАЖ**

Две године за
троје и више деце

**ПОДЗАКОНСКА
АКТА**

Краћи списак
повлашћених

Фото: Игор Маринковић

НОВИ ЗАКОН О ПЕНЗИЈАМА ВАЖИ ОД 1. ЈАНУАРА 2015. ГОДИНЕ

ЗА СВЕ ОНЕ КОЈИ СЕ ОДЛУЧЕ ДА РАНИЈЕ НАПУСТЕ РАДНО МЕСТО, ПРЕДВИЂЕНЕ ОДРЕЂЕНЕ МЕРЕ

године живота	процент умањења	примања по новом закону
60 година	20,4 одсто (4.936 динара)	19.264 динара
61 година	16,32 одсто (3.949 динара)	20.251 динар
62 године	12,24 одсто (2.962 динара)	21.238 динара
63 године	8,16 одсто (1.974 динара)	22.226 динара
64 године	4,08 одсто (987 динара)	23.213 динара
65 година	без смањења	24.200 динара

* за рачун узета просечна пензија за април 2014. године од 24.200 динара

СВИМА НАЈНИЖИ ИЗНОС

УКОЛИКО је обрачунати износ превремене старосне пензије нижи од најнижег износа пензије, који у јулу 2014. године, у осигурању запослених и осигурању самосталних делатности износи 13.288 динара, кориснику пензије ће бити одређен најнижи износ.

године живота	процент умањења	примања по новом закону
60 година	20,4 одсто - (7.140 динара)	27.860 динара
61 година	16,32 одсто - (5.712 динара)	29.288 динар
62 године	12,24 одсто - (4.284 динара)	30.716 динара
63 године	8,16 одсто - (2.856 динара)	32.144 динара
64 године	4,08 одсто - (1.428 динара)	33.572 динара
65 година	без смањења	35.000 динара

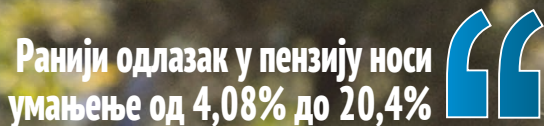
* за рачун узета пензија у износу од 35.000 динара

ИЗМЕНЕ и допуне Закона о пензијско-инвалидском осигурању уводе одредбу "превремене старосне пензије". То значи да радници који желе, а услови у предузећима то дозвољавају, могу на заслужени одмор и пре напућењих 65 година. Међутим, такви изузеци носе и удар на џеп будућих пензионера.

Код превременог пензионисања, осигуранику је дата могућност да оде у пензију пре навршења опште старосне границе, уз трајно смањење висине пензије за 0,34 одсто за сваки месец ранијег одласка у односу на општу старосну границу, која износи 65 година живота за мушкарце. Граница за жене се у периоду до 2032. године подиже са садашњих 60 година на 65 година живота.

- Трајно смањење висине пензије, тзв. пенали при превременом пензионисању, уводе се из разлога што у просеку осигураник који оде у превремену пензију дуже прима пензију, што значи и да ће примити укупно више новца у односу на оне који оду пошто наврше општу старосну границу, а притом су имали исту дужину стажа и висину зарада и доприноса током осигурања - објашњавају у Министарству рада. - На тај начин се висина пензије доводи у везу са дужином стажа, уплаћеним доприносима и предвиђеном дужином њеног коришћења. Поред тога, тиме се осигураницима обезбеђује избор између вишег износа пензије, с

Ранији одлазак у пензију носи умањење од 4,08% до 20,4%

Продужеци и пенали важе за све

једне стране, и дужег периода примања, с друге, у зависности од личних преференција.

Примера ради, у случају мушкарца који одлази у превремену пензију са 64 године живота и 40 година стажа осигурања, износ на чеку ће бити смањен за 4,08 процената. У случају превременог пензионисања пет година пре опште старосне границе, дакле са 60 година живота и 40 година стажа осигурања, умањење ће износити 20,4 одсто, што је максимални износ пенала при превременом пензионисању.

Током прелазног периода, биће омогућено превремено пензионисање и са мање од 60 година живота, нпр. током 2015. године са 55 година живота за мушкарце (десет година пре опште старосне границе од 65 година живота), односно са 54 године и четири месеци живота за жене (у тој години шест година и два месеца пре опште старосне границе за жене од 60 година и шест месеци живота), али ће умањење и тада бити лимитирано на 20,4 процента.

Ова одредба је ушла у закон зато што се код нас нешто мање од трећине људи пензионисало а да није испуњавало услове. Казнени поени су пракса у већини европских земаља. У Аустрији је то 4,6 одсто, у Словенији су умањења од 0,3 одсто месечно за све оне који оду у пензију, а нису испунили оба услова. ■

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПЕНЗИОНИСАЊЕ ЈАЧЕГ ПОЛА ОСТАЛИ ИСТИ, АЛИ ОДЛАЗАК С ПОСЛА ПРЕ 65. НОСИ УМАЊЕЊЕ

Мушкарци боље прошли

ПРИПАДНИКЕ "јачег пола" у Србији, ако се изузму пенали за превремени одлазак у пензију, неће пуно погодити измене и допуне Закона о пензијско-инвалидском осигурању. Када су у питању општи услови за остваривање права на старосну пензију за мушкарце, они се новим законом нису мењали. То значи да ће и убудуће одлазити у старосну пензију са навршених 65 година живота, уколико им је у радној књижици убележено најмање 15 година стажа осигурања.

Због увођења новог права, тзв. превремене старосне пензије, промењени су усло-

ви за пензионисање према времену проведеном на радном месту.

- Услов за остваривање права на превремену старосну пензију, за мушкарце је 60 година живота и 40 година стажа осигурања - каже Зоран Милошевић, помоћник министра за ПИО. - То практично значи да сви осигураници који остваре право на старосну пензију према тзв. стажу, потпадају под институт превремене старосне пензије, док се не достигну наведени општи услови, 60 година живота и 40 година стажа.

Наш саговорник објашњава да је из тог разлога, новим

законом предвиђен прелазни период од 2015. до 2023. године, када се достиже наведени услов. Примера ради, у 2015. години мушкарац остварује право на превремену старосну пензију са 55 година живота и 40 година стажа осигурања. У 2016. години се године живота померају за осам месеци, што значи да мушкарац остварује право на превремену старосну пензију са 55 година и осам месеци живота и 40 година стажа осигурања. Од 2022. године се померање услова година живота успорава на шест месеци годишње, да би се у 2023. години достигла старосна

граница од 60 година живота.

- Осим наведених услова за остваривање права на старосну пензију за мушкарце, треба нагласити да је и у новом закону задржан услов да мушкарац може да оствари право на старосну пензију када испуни 45 година стажа осигурања без обзира на године живота - каже Милошевић.

Током прелазног периода, биће омогућено превремено пензионисање и са мање од 60 година живота, нпр. током 2015. године са 55 година живота за мушкарце, али ће и тада постојати умањење ограничено на 20,4 процента. ■

Услови за превремену старосну пензију за мушкарце

2015.	55 година живота
2016.	55 година и 8 месеци
2017.	56 година и 4 месеца
2018.	57 година
2019.	57 година и 8 месеци
2020.	58 година и 4 месеца
2021.	59 година
2022.	59 год. и 6 месеци
2023.	60 година

*услов 40 година стажа

ПОРОДИЧНЕ ПЕНЗИЈЕ

ПРЕМА новом закону, кориснику породичне пензије се неће обустављати исплата породичне пензије, у случају када остварује уговорену накнаду на месечном нивоу у износу нижем од најниже основице, важеће у моменту уплате доприноса (нпр. у јулу најнижа основица износи 20.198).

- Досадашњим одредбама се породична пензија обустављала и у случају да се остваривала уговорена накнада на месечном нивоу у износу до половине од најниже основице, важеће у моменту уплате доприноса - објашњава Зоран Милошевић, помоћник министра рада. - На овај начин се корисницима породичне пензије, а посебно имајући у виду њихове веома мале износе, обезбеђује могућност нешто већег додатног прихода. Поред тога, овакво решење посебно је значајно и у складу са напорима за смањење сиве економије,

НАДЗОРНИ ОДБОР

ЗАКОН о изменама и допунама закона о ПИО предвиђа укидање Надзорног одбора, као органа Фонда који је до сада имао седам чланова - по три представника осигураника и послодаваца и једног представника корисника права. Нови прописи смањују и број чланова Управног одбора за 14 чланова.

- До сада је УО имао 21 члана: по седам осигураника, послодаваца (од којих је Влада као највећи послодавац именovala два члана) и корисника права - кажу у Министарству рада. - Изменама Закона, уместо досадашњег Управног и Надзорног одбора, предвиђено је да постоји само Управни са седам чланова и то четири која именује Влада и по једног представника осигураника, послодаваца и корисника права, односно пензионера.

ВЕЛИКЕ УШТЕДЕ

НАМЕРА законодавца је била и да се побољша ефикасност у раду Фонда ПИО. Због измена, месечне уштеде на име нето исплаћених накнада за чланове ових одбора, износиће 816.746 динара, што је на годишњем нивоу око 9,8 милиона динара. Укупна годишња бруто уштеда на име накнада заједно са порезима и доприносима износиће око 15,1 милион динара.

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ

ДОСАДАШЊЕ непрецизне одредбе дефиниције пољопривредника измењене су новим прописима. Сада се прецизира да је обавезно да се осигура на пензијско и инвалидско осигурање само један члан пољопривредног домаћинства, а да се остали чланови могу добровољно осигурати.

- Наиме, ранијом дефиницијом су били обухваћени сви чланови пољопривредног домаћинства, а финансијски нису били у могућности да сви уплаћују доприносе за пензијско и инвалидско осигурање објашњавају у Министарству рада. - Тако се овом одредбом, пољопривредном домаћинству, финансијски олакшава извршавање обавезе уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Prolom Banja

50 godina u službi Vašeg zdravlja

Prolom Banja se nalazi na jugu Srbije, na padinama planine Radan, koja je na raskršću Zmajevih brazda - pozitivnih energetskih meridijana, na nadmorskoj visini od 600m. Bogata zelenilom, netaknutom prirodom, čistim vazduhom, ova banja daje i izvore lekovite vode i blata. **Prolom voda** i blato, veliki broj sunčanih dana i bujna vegetacija stimulatивно deluju na ljudski organizam i jačaju njegovu otpornost.

Upravo se na dejstvu prirodnih balneoloških faktora zasnivaju svi medicinski tretmani, što **Prolom Banja** čini jedinstvenom i moćnom u prevenciji i lečenju:

- bolesti bubrega i mokraćnih puteva,
- kožnih bolesti,
- bolesti organa za varenje i
- reumatizma.

Pored toga, prevenciju zdravlja i lečenje omogućava 24-časovna pažnja lekara, svakodnevni pregledi i medicinski tretmani.

Kao dopunu lečenju i odmoru, **Prolom Banja** pruža mogućnosti za rekreaciju u očuvanoj prirodi, wellness centru, otvorenom i zatvorenom bazenu sa **Prolom vodom**. Svakodnevne šetnje stazama zdravlja i izleti do jedinstvenih lokaliteta u okruženju dopunjuju boravak u **Prolom Banji** i doprinose zdravlju i zadovoljstvu.

POSEBNA POGODNOST ZA PENZIONERE:

10% POPUSTA uz poslednji penzioni ček

+

plaćanje na 6 mesečnih rata (administrativnom zabranom)

Hotel "Radan" - 027 83 88 111, www.prolombanja.com

НАЈВИШЕ НОВИНА У НОВОМ ЗАКОНУ ЗА ПРИПАДНИЦЕ ЛЕПШЕГ ПОЛА

ЖЕНЕ у Србији ће бити равноправне са мушкарцима по питању одласка у пензију. Према изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању припадницама лепшег пола ће граница за напуштање радног места бити померана за шест месеци све до 2020. године када ће достићи 63 године старости. У наредних 12 година горњи лимит ће се спорије кретати и помераће се за по два месеца годишње, да би 2032. године достигла изједначење са мушким полом на 65. години.

Према подацима Министарства рада, са издвајањем од 28 одсто буџета за дотацију пензија, односно 13,3 одсто бруто домаћег производа, Србија

СТИЖЕМО ЕВРОПСКЕ СТАНДАРДЕ

је у врху европских земаља. Словачка, Бугарска и Румунија издвајају готова удела мање од нас, док Мађарска и Грчка имају сличан проблем.

Зоран Милошевић, помоћник министра рада за дужан за сектор пензијско-инвалидског осигурања, објашњава за "Новости" да изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању за осигураника жену мењају услови за стицање права на старосну пензију и уводи се право на превремену старосну пензију.

- Услови за стицање права на старосну пензију за осигураника жену мењају се тако што се поступно повећава старосна граница, са 60 година живота на 65 година, у периоду од 2015. године до 2032. године, али без измена који се односе на стаж осигурања, а који и даље износи 15 година. На овај начин постепено се изједначавају услови за стицање права на старосну пензију осигураника мушкарца и осигураника

жене - каже Милошевић.

Жене у Србији просеку пензију примају 17 година, а мушкарци 15, ту треба имати у виду да су у статистику ушле све категорије пензионера (запослени, самосталци и пољопривредници). Будући закон требало би да води рачуна о томе колико ће дуго неко примати пензију, па ће они који одлазе

шест до седам одсто.

У већини земаља у западној Европи старосна граница је 67 година. У источној Европи је минимум 65 година, док су остале земље подигле старосну границу за одлазак жена у пензију на 67 година.

На пример, у Републици Српској услов за пензионисање жена је био 60, а за

ривање права на старосну пензију и за мушкарце и жене је увођење превремене старосне пензије - објашњава Милошевић. - Уколико осигураник жена одлучи да се пензиониса пре опште старосне границе, стиче право на превремену старосну пензију, и то када испуни одређене услове.

Он појашњава да се поред наведених услова у новом закону задржава услов за старосну пензију и за мушкарце и жене, а то је 45 година стажа осигурања, без обзира на године живота.

- То практично значи да ће жена која је почела да ради са 18 година живота моћи да оде у старосну пензију са 63 године живота, а да јој се неумањује висина пензије - каже наш саговорник. - Намера законодавца је била да заштити осигуранике са максималним стажом осигурања, који су уједно и најдуже издвајали из зараде за пензијско и инвалидско осигурање. ■

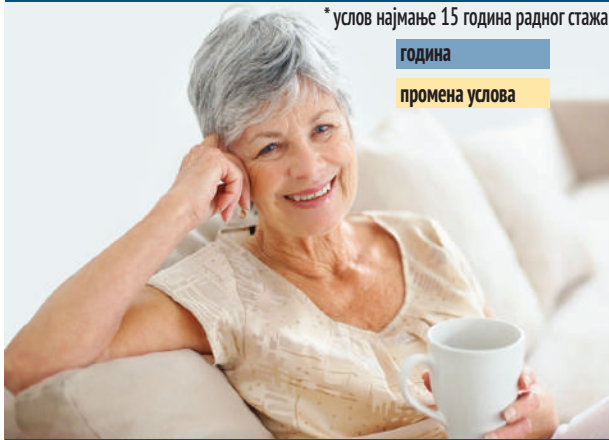
Године живота потребне за пензионисање жена

2015.	60 година и 6 месеци	2024.	63 године и 8 месеци
2016.	61 година	2025.	63 године и 10 месеци
2017.	61 година и 6 месеци	2026.	64 године
2018.	62 године	2027.	64 година и 2 месеца
2019.	62 године и 6 месеци	2028.	64 године и 4 месеца
2020.	63 године	2029.	64 године и 6 месеци
2021.	63 године и 2 месеца	2030.	64 године и 8 месеци
2022.	63 године и 4 месеца	2031.	64 године и 10 месеци
2023.	63 године и 6 месеци	2032.	65 година

*услов најмање 15 година радног стажа

година

промена услова

Услови за превремену старосну пензију за жене

2015.	36 година и 4 месеца стажа и 54 године и 4 месеца живота
2016.	37 година стажа и 55 година живота
2017.	37 година и 6 месеци стажа и 55 година и 8 месеци живота
2018.	38 година стажа и 56 година и 4 месеца живота
2019.	38 година и 6 месеци стажа и 57 година живота
2020.	39 година стажа и 57 година и 8 месеци живота
2021.	39 година и 4 месеца стажа и 58 година и 4 месеца живота
2022.	39 година и 8 месеци стажа и 59 година живота
2023.	40 година стажа и 59 година и 6 месеци живота
2024.	40 година стажа и 60 година

СТАТИСТИКА

ПРЕМА последњим обрађеним подацима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, просечан старосни пензионер из категорије запослених је 2012. имао 70 година, а пензију је, у просеку, уживао 17 година. Његова колегиница имала је 66 година старости и просечно је 19 година "пензионисана". У овом тренутку, 70 одсто мушкараца у пензију је отишло пре 65. године, док је половина пензионерки то учинила пре 60. године.

ЖИВОТНИ ВЕК

СТАТИСТИКА Уједињених нација каже да је просечан животни век у Србији 74 године, при чему мушкарци просечно живе 71,6 година, а жене 76,8.

Најдуже живе Албанци, а најкраће Срби (74). Просечни животни век у Албанији је 76,4 године. Мушкарци у тој земљи у просеку живе 73,4, а жене 79,7 година. После Албаније, најдуже живе становници Хрватске, у којој је просечан животни век 75,7 година - 72,3 за мушкарце и 79,2 за жене...

**Услови за старосну пензију
жена постепено се померају
од 2015. до 2032. године**

касније имати већу, а они који се раније пензионису, нижу пензију. За максималан износ неће бити довољан само пуни стаж, већ и године живота.

То би требало да значи смањење пензије за сваку годину превременог пензионисања за око четири одсто, односно повећање пензије за сваку годину пензионисања након старосне доби за

мушкарце 65 година у 2008. години, а у 2012. је та граница изједначена на 65 година за жене и мушкарце, а исти случај је и са Хрватском. Када је реч о Црној Гори, 2008. године граница је била на 60, а мушкараца 65 година, док је данас она изједначена на 67 година за оба пола.

- Друга новина која се односи на услове за оства-

ПОВОЉНОСТИ КОЈЕ ЋЕ ПО НОВИМ ПРОПИСИМА ИМАТИ СВЕ ЖЕНЕ КОЈЕ СУ РОДИЛЕ ДЕЦУ

“

Мали број чланица ЕУ омогућава раније пензионисање жена због рађања деце

“

"Гратис" стаж важи од 2032. године

Мајкама и бесплатан стаж

ЈЕДНА од измена закона која је имала великог одјека у јавности је и потпуно нова мера - посебан стаж за рађање једног, двоје или троје деце. По новим прописима, мајка за једно рођено дете добиће шест месеци додатног стажа, за двоје годину дана стажа, а за троје деце рачуна се, као и до сада, додатни стаж од две године.

Како објашњава Зоран Милошевић, помоћник министра рада у систему пензијског и инвалидског осигурања, за осигуранике жене већ је старим документом прописан посебан стаж по основу рођења трећег детета, и то без обзира на то када је дама родила треће дете.

- По том основу се урачунава у посебан стаж време у трајању од две године - објашњава наш саговорник. - Захтев за признавање овог стажа подноси се Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, уз приложени извод из матичне

књиге рођених за све троје деце.

Посебан стаж, за разлику од стажа осигурања, није услов за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, с обзиром на то да је то време изван осигурања, за које се не уплаћује допринос. Према томе, овај стаж није од значаја за остваривање права на старосну, односно превремену старосну, инвалидску или породичну пензију.

- Међутим, пошто се приликом утврђивања висине пензије, узима у обзир укупан пензијски стаж, а који чине стаж осигурања и посебан стаж - у овом случају он утиче на висину пензије - каже Милошевић. - С тим у вези, средства за повећане обавезе које настају признавањем посебног стажа обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Најновијим изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању "проширује" се признавање посебног стажа, тако да

Листа земаља код којих мајке имају повољности за пензионисање

ПОСТОЈИ ГРАТИС СТАЖ

Чешка
Словенија
Словачка
Србија

ПОВОЉНИИ УСЛОВИ

Албанија
Јерменија
Азербејџан
Молдавија

ДОДАЦИ НА ПЕНЗИЈУ

Естонија
Аустрија
Кипар
Грчка
Исланд
Ирска
Норвешка
Велика Британија

Једно дете
6 месеци

Двоје деце
12 месеци

Троје и више деце
две године

се урачунава у трајању од шест месеци, жени која је родила једно дете, односно годину дана жени која је родила двоје деце.

- Ова одредба почеће да се примењује тек од 1. јануара 2032. године, из разлога што је процењено да је то целисходно, јер се поклапа са датумом изједначавања старосне границе за осигуранике мушкарце и осигуранике жене, на 65 година живота - објашњава наш саговорник. - На овај начин, пензијски систем даје свој допринос промовисању политике рађања, што је веома ретка ситуација у пензијским системима широм Европе. У Европи мали број држава чланица ЕУ које омогућавају раније пензионисање жена због тога што су родиле једно или више деце. Углавном превладава став да, без обзира на то што је потребно борити се за повећање natalитета, то треба чинити другим мерама, а не оним које су у домену пензијских система. ■

ИСКУСТВА ЕВРОПСКИХ ЗЕМАЉА И ЊИХОВИ ПРОПИСИ ЗА СТИЦАЊЕ ПРАВА ОКО ОДЛАСКА У ПЕНЗИЈУ

Дуже живе, дуже ће и радити

ПОВЕЋАЊЕ дужине живота становништва карактеристично је за читаву Европу, што је позитиван тренд, који утиче и на повећање дужине периода примања пензије. Та кретања заједно са повећањем старења становништва утичу на смањење дугорочне одрживости пензијских система. Због тога је највећи број земаља на нашем континенту последњих деценија приступио изменама у пензијском законодавству, пре свега у циљу усклађивања активног периода живота и периода

provedеног у пензији.

Изменама и допунама Закона о пензијско-инвалидском осигурању, и Србија се приближава прописима у највећем броју европских земаља, укључујући и државе у окружењу. Старосне границе за оба пола су у скоро свим европским земаљама, или већ изједначене, или су у процесу изједначавања. У четрнаест европских земаља старосна граница за жене већ износи 65 година живота или ће бити на том нивоу након завршетка процеса њеног подизања. У још 14 европских држава ста-

росна граница ће бити 66, 67 или чак 68 година живота.

Превремено пензионисање уз пенале такође је присутно у бројним европским пензијским системима: Италија, Немачка, Аустрија, Литванија, Естонија, Португал, Словачка, Швајцарска, Чешка, Шпанија, а увеле су га и државе бивше СФРЈ: Словенија, Хрватска и Црна Гора.

Измене прописа су у складу и са препорукама Европске комисије државама чланицама да изједначе услове за пензионисање мушкараца и

жена, ограниче и поопштре услове за превремено пензионисање и ускладе старосну границу са променама у очекиваној дужини живота.

Проценти умањења пензије варирају међу земаљама. Примера ради, у Хрватској пенали су до 0,34 одсто месечно, у Црној Гори 0,35 процената за 30 дана, а у неким државама иду и до 0,4 одсто на месечном нивоу, или 4,8 процената годишње, како је у Естонији и Литванији. У Португалији и Словачкој су 0,5 одсто месечно, односно шест процената годишње. ■

КОЈА ЗАНИМАЊА ЋЕ ИМАТИ СТАТУС „БЕНЕФИЦИРАНИХ“

Краћи списак повлашћених

СЕКРЕТАРИЦЕ, канцеларијски и шалтерски радници од 1. јануара 2015. године неће моћи да рачунају на повлашћени радни стаж. Наиме, до сада су ови службеници у неким државним органима имали „ничим заслужене“ привилегије. Нови прописи их укидају и за све њих важиће општи услови као и за остале осигуранике. То значи, да се више неће дешавати да бенефиције имају секретарице у полицији или да рудари буду изједначени са директорима рудника.

У новом пропису су појашњени основи за увећање стажа осигурања, степени увећања као и критеријуми за њихово утврђивање. У Министарству рада наглаша-

вају да су Правилником о радним местима, односно пословима на којима се стаж рачуна са увећаним трајањем, утврђена конкретна радна места у 36 области привреде на којима су испуњени услови у погледу тежине и услова рада.

„Бенефицирани“ у превремену само уз две трећине радног стажа

- Заштита осигураника који раде на овим радним местима, остварује се рачунањем стажа осигурања са увећаним трајањем и снижавањем старосне границе за стицање права на старосну пензију - кажу у ресорном министарству. - Степен увећања може износити два, три или четири месеца на годину дана рада, а највише се за 12 месеци ефективно проведених на овим пословима може рачунати као 18 месеци стажа осигурања, односноgratis шест месеци.

Старосна граница за ове осигуранике (12-18) може се снижавати највише до 50 година живота, за разлику од осигураника којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем са степеном увећања два, три или четири месеца годишње,

којима је минимални услов за стицање права на старосну пензију од 55 година живота.

Међутим, да би се осигуранiku стаж осигурања рачунао са увећаним трајањем, неопходно је да на тим радним местима ефективно проведе најмање 10 година, односно минимум пет година ако је утврђена инвалидност. Увојеним изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, у односу на ову категорију осигураника уводи се још један додатни услов за снижавање старосне границе за стицање права на старосну пензију, јер се утврђује да је неопходно да наврши најмање две трећине стажа на тим радним местима, у односу на укупан стаж осигурања који овај осигураник има.

- Овај додатни услов је у вези са усвојеним изменама услова за стицање права на старосну пензију, односно подизањем услова за жене са 60 на 65 година, као и увођењем превремене старосне пензије. Значи да се, његово увођење може правдати тиме што осигуранници који раде на радним местима на којима се стаж осигурања рачуна увећано, право

Секретарице, канцеларијски и шалтерски радници без повластица

УМЕТНИЦИ

НА списку привилегованих занимања у Србији на врху су оперски певачи, играчи народних игара, пилоти, контролори лета, возачи аутобуса, трамваја и тролејбуса, официри палубе, спремачи умрлих, рониоци, чистачи септичких јама, димничари, радиолози, пуњачи ампула у фармацији, директор и истраживачи у „Винчи“, заповедници брода, фарбари шинских возила, димничари, радници на преради животињских лешева, руковаоци машине за лакирање, произвођачи хормона, произвођачи антибиотика и ензима, бушачи минери, руковаоци и помоћници у производњи азотне киселине.

ОЛАКШИЦЕ

ПРЕМА подацима ПИО фонда, досадашња законска регулатива установила је чак 182.138 пензионера који су пензију остварили уз бенефицирани стаж. То је 13,8 одсто од укупног броја пензионера у Србији. Годишња се овај постотак кретао око 12 одсто, док војни пензионери нису постали део ПИО фонда 2012. године.

АДМИНИСТРАЦИЈА

ПРЕЦИЗИРАНО је да бенефицирана радна места у државним органима не могу бити административно-техничка радна места, већ само они послови на којима је рад нарочито тежак, опасан и штетан за здравље, односно послови на којима је професионална делатност ограничена одређеним годинама живота или због природе и тежине посла, физиолошке функције опадају у тој мери да онемогућавају њено даље успешно обављање.

ПОЛИЦИЈА И ВОЈСКА

ОСИМ запослених у привреди, право на стаж осигурања са увећаним трајањем, бенефицирани стаж, имају и одређене категорије осигураника запослених који раде на одређеним радним местима у Министарству унутрашњих послова, Безбедносно-информативној агенцији, Војсци Србије, Војнобезбедносној и Војнообавештајној агенцији, Министарству спољних послова, Управи за извршење кривичних санкција и у Пореској полицији при Пореској управи.

011/3222-984
3224-247
halotours
www.halotours.co.rs
Beograd

JONSKA OSTRVA

Lefkada - Kefalonija - Itaka
- Paxi I Anti paxi
10 ноћења у Pargi са превозом
2 krstarenja са бродом ulazi у цену
Polazak 28 sept. Cena 99 eur

BOKA KOTORSKA - CETINJE - LOVCEN

7 ноћења са превозом - Budva
izleti укључени у цену:
Cetinje - Lovcen - Njeguši
Boka Kotorska
Polazak 07 sept. Cena 89 eur

SVETA GORA & SOLUN

10 ноћења са превозом у Polihronu
Izleti укључени у цену:
Sveta Gora I Solun
Polazak 16 sept. Cena 89 eur

METEORI & SOLUN

10 ноћења са превозом у
Platamonu
Izleti укључени у цену:
Meteori I Solun
Polazak 26 sept. Cena 79 eur

РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА НОВИХ ПРАВИЛА

Мере важне за целу привреду

РЕФОРМЕ у области пензијско-инвалидског осигурања започете су у Србији још 2002. године, а последње измене у овом сектору биле су пре три године. Да би се обезбедило функционисање читавог система било је неопходно кренути у нове промене, објашњавају у Министарству рада.

Као и у већини других земаља, српски пензијски систем заснива се на текућем финансирању пензија, што значи да сви који раде и остварују приход, осигураници, по принципу обавезности, издвајају кроз доприносе за њихово финансирање. Он, међутим, почиње да запада у кризу, почетком деведесетих, тако да низ утврђених права, ни послодавци ни држава, више нису били у могућности да финансирају.

Основни узроци оваквог стања били су, пре свега, општа економска ситуација у земљи, неплаћање доприноса, раст незапослености, продужење животног века становништва, решавање проблема вишкова радне снаге

кроз пензионисање и дуги низ сличних.

- Деведесетих година ови проблеми решавају се кашњењем у исплати пензија, лимитирањем њихових износа и исплатом кроз, рецимо, бонусе за струју у једном периоду у 1999. годину - објашњавају надлежни.

- Предузете мере у претходним годинама дале су одређене резултате, првенствено кроз успоравање дефицита у пензијском сис-

тему, али нису биле и довољне за превазилажење проблема.

У Министарству рада наглашавају да је укупна друштвено-економска ситуација посебно актуелизовала питања која су везана за овај систем. Очекује се да осим у области пензијско-инвалидског осигурања, измене и допуне Закона о пензијско-инвалидском осигурању, имају позитивне ефекте и читаву привреду. ■

ПОВОЉНЕ ПОЗАЈМИЦЕ ЗА ПЕНЗИОНЕРЕ У СБЕРБАНЦИ

Кредит који враћа новац

Клијенту додатни поклон мерач притиска

СБЕРБАНКА Србија је обогатила своју понуду са два нова кредита намењених пензионерима, с обзиром на то да старији грађани чине значајан део популације у укупном броју становништва у Србији и са тенденцијом сталног раста.

Полазећи од чињенице да је ниво пензија на ниском нивоу и да већи део пензионера има финансијских потешкоћа последњих година, Сбербанка Србије је обезбедила БОНУС готовински и кредит за рефинансирање који својим корисницима враћа новац.

Бонус кредит подразумева повратак средства у виду награде за уредну отплату кредита. Свака завршена кредитна година доноси један одсто од укупног кредита и то сваке године до краја отплате. Кредити се одобравају са роком отплате до седам година, при чему је каматна стопа фиксна у првих пет година. Након тога се усклађује са референтном каматном стопом, што значи да бонус који пензионер може да оствари може бити и до 7 одсто од укупног кредита. Додатни бенифит за пензионере је укључено осигурање

ВИШЕ ОД 110 МИЛИОНА КЛИЈЕНАТА

СА више од 110 милиона индивидуалних клијената (физичких лица) и милион корпоративних клијената широм света, Сбербанка је једна од водећих глобалних финансијских институција. Банка има највећу дистрибутивну мрежу у Русији са 18.000 експозитура, а њене међународне операције укључују Велику Британију, Сједињене Америчке Државе, Заједницу Независних Држава, средњу и источну Европу, Турску и друге земље.

гурање кредита током целог периода отплате.

Такође, за време трајања промотивног периода који траје до 31. августа, важиће и посебни услови. Сви пензионери који аплицирају за Бонус кре-

дит имаће прилику да га добију без трошкова обраде. Уз то, првих 100 пензионера којима кредит буде одобрен биће награђени и додатним поклоном - апаратом за мерење притиска. ■

SBERBANK

BONUS KREDIT ZA PENZIONERE

- ✓ Jedini koji vraća novac
- ✓ Poklon merač pritiska*

Vaša priča. Vaša banka.

☎ 0700 700 800

🌐 www.sberbank.rs

*dok traju zalihe

ДР КАТАРИНА СТАНИЋ

ЕКСПЕРТ ЗА ОБЛАСТ ПЕНЗИОНИХ СИСТЕМА И ПЕНЗИОНЕ РЕФОРМЕ

Закон највише погађа жене

ЕКСПЕРТ за област пензионих система и пензионе реформе др Катарина Станић појаснила је, за "Новости", шта доносе нове законске одредбе у пензионом систему.

■ **Да ли ће нови закон погодити запослене који су испунили један услов за пензију? На пример, уколико осигураник има 40 година стажа, а недовољно година живота, шта то мења у његовим плановима за пензионисање?**

- Запослени који су планирали да иду у пензију по основу стажа имаће нижу пензију него што би то био случај пре измена закона. Конкретно, уколико је осигураник (мушкарац) почео да ради са 20 година и у 60. години испунио услов од 40 година стажа, његова пензија ће по новом закону бити 20,4 одсто нижа у односу на досадашње законско решење.

■ **Шта ће бити са радницима који 1. јануара 2015. године испуњавају услове по старом закону?**

- С обзиром на то да у члану 22 предлога закона пише да се он примењује од 1. јануара 2015, то значи да ће радници ићи у пензију по новом законском решењу.

■ **Колико ће запослених, због нових правила, остати на радном месту, а неће отићи у пензију?**

- То пре свега зависи од стања на тржишту рада. Наравно, да радници који

испуњавају услов по стажу (тј. услов за превремену пензију) имају финансијски мотив да остану на свом радном месту до испуњења услова за старосну пензију, али је велико питање да ли ће уопште имати такву опцију.

■ **Шта се мења око породичних пензија?**

- Корисници породичних пензија ће бити у могућности да зарађују (формално) до висине минималне основнице, за разлику од досадашњих 50 одсто минималне основнице.

■ **Како је питање казних поена регулисано у**

европском законодавству, а како код нас? Ако неко оде у пензију са 62 године, да ли, када напуни 65 година, престају да му се рачунају казни поени, или је "казна" трајна?

- Ниже пензије за оне који у пензију иду пре старосне границе јесте пракса европских (и других) пензијских система, било у да су у питању "казнени поени" или рачунање износа пензије на основу очекиваног трајања живота у години пензионисања. "Казна", односно умањење је трајно.

■ **Колико ће реално да се смање пензије новим**

закonom, односно колико ће будући пензионери то осетити на свом рачуну?

- Зависи колико ће раније неко да се пензионире у односу на старосну границу. Конкретно, уколико осигураник мушкарац испуни услов по стажу у 64. години живота, његова пензија ће бити умањена око четири одсто. Међутим, ако иде у пензију пет година пре старосне границе тј. са 60 година живота, његова пензија ће бити значајно нижа 20,4 процената.

■ **Да ли европско законодавство познаје појам "посебан" стаж за жене које су родиле једно, двоје, троје или више деце?**

- То нису одредбе које савремени пензијски системи поседују. Мислим да овакве одредбе нису ефикасна мере популационе политике и побољшања равноправности полова, а што свакако и нису задаци пензијског система.

■ **Шта закон значи раднику између 30 и 45 година?**

- Мислим да овај закон није претерано важан из перспективе неког ко сада има између 30 и 45 година. Он пре свега погађа осигуранике који су планирали да наредних година у пензију иду по основу стажа, а посебно погађа жене пред пензијом с обзиром на то да се за њих мењају оба услова за одлазак у пензију, и старосни и по стажу. ■

НОВО ВРЕДНОВАЊЕ

НОВИМ законом је изједначен квалитет пензијског стажа од 40 до 45 година, с тим што пензијски стаж изнад 45 година не улази у одређивање висине пензије.

- Досадашњим одредбама се стаж осигурања изнад 40 година рачунао упола мање од стажа осигурања до 40 година, па се сада отклања ова различитост, што директно позитивно утиче на висину пензије. И на овај начин је законодавац имао намеру да заштити осигуранике који најдуже раде - тврде у Министарству рада.

НЕ ИДИТЕ РАНИЈЕ!

ТРАЈНИМ умањењем пензија се на неки начин кажњавају сви који су отишли са радног места пре неголи су испунили године стажа потребне за пензионисање. У прилог томе и податак да свака друга жена и три четвртине мушкараца у старосну пензију одлази пре него што напуни године старости за пензионисање прописане законом.

Нови закон је неповољан за осигуранике који су планирали да наредних година у пензију иду по основу стажа